

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра основ медицини**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Традиційні і сучасні методи наукових досліджень у
фізичній терапії, ерготерапії**

Рівень вищої освіти:	Третій рівень (доктор філософії)
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма:	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Традиційні і сучасні методи наукових досліджень у фізичній терапії, ерготерапії» для здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**, освітньої програми **227 «Фізична терапія, ерготерапія».**

Розробники: **Філак Ф.Г. – канд. мед. наук, доцент кафедри основ медицини**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри основ медицини**

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Завідувач кафедри основ медицини Д.Н. (Мелега К. П.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 9 від 28 серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії Ф.Н. (Філак Ф. Г.)

вересень 2020 р.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2021 р.

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
	Семестр:	
	1	1
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 48 самостійної роботи студента – 72	28	10
	Практичні (семінарські):	
	20	4
	Лабораторні:	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	72	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Традиційні і сучасні методи наукових досліджень у фізичній терапії, ерготерапії» за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти доктор філософії відповідно до освітньо-наукової програми підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця з ступенем «доктор філософії» в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія», який здатний проводити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність в галузі охорони здоров'я та споріднених областях.

Завданнями ОНП є:

- формування у здобувача ступеня доктора філософії загальних та фахових компетентностей, достатніх для проведення власного наукового дослідження за спеціальністю 227 – «Фізична терапія, ерготерапія» та участі у колективній науково-дослідній роботі; достатніх для здійснення власної педагогічної діяльності у закладі вищої освіти;
- створення умов для виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження та підготовки дисертації відповідно до вимог, що висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «фізична терапія, ерготерапія»;
- забезпечення якісного проміжного контролю виконання здобувачем ступеня доктора філософії власного наукового дослідження, створення умов для всебічної, об'єктивної фахової експертизи результатів власного наукового дослідження здобувача наукового ступеня доктора філософії, їх відповідності чинним вимогам до дисертаційних робіт;
- створення умов для підготовки до процедури захисту дисертації здобувачем наукового ступеня у спеціалізованій вченій раді.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань (ЗК-1)
2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-2)
3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-3)
4. Здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4)
5. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)
6. Здатність планувати та здійснювати особистий та професійний розвиток (ЗК-8)
7. Здатність комунікації на фахову тематику з нефахівцями (ЗК-10)

Фахових (спеціальних) компетентностей:

1. Здатність володіти сучасними методами збору інформації для наукового дослідження у фізичній терапії, ерготерапії виокремлення первинних і вторинних джерел, використання технологій (ФК -1)
2. Здатність застосовувати знання, набуті під час попередніх фундаментальних та прикладних досліджень, у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у фізичній терапії, ерготерапії в Україні та інших країнах (ФК-3)
3. Здатність до використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і сучасного наукового обладнання у фізичній терапії (ФК-4)
4. Здатність аналізувати отриману наукову інформацію, з метою прогнозування змін, що відбудуться у результаті проведення заходів фізичної терапії, планувати наукові дослідження (ФК-5)

5. Здатність виконувати оригінальні дослідження в фізичній терапії різних груп населення та досягати наукових результатів, які створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних проблем та використання новітніх наукових методів (ФК-6)
6. Готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань у фізичній терапії (ФК-8)
7. Здатність формулювати дослідницькі питання та розробляти складні дослідницькі проекти на основі проблем, що виникають у практичній професійній діяльності ерготерапевта (ФК- 9)
8. Здатність проводити аналіз результатів наукових досліджень і використовувати їх в науковій, освітній та практичній діяльності та відстоювати їх в наукових дискусіях (ФК- 13)
9. Здатність презентувати результати досліджень на національному та міжнародному рівні (ФК- 14)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Традиційні і сучасні методи наукових досліджень у фізичній терапії, ерготерапії» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-наукової програми (ОНП):

- НД 1.1.12 «Фізіологія людини»;
- НД 2.1.8 «Пропедевтика та основи педіатрії»;
- НД 2.1.16 «Основи фізичної терапії».
- НД 1.1.3 «Методологія і організація наукових досліджень»;
- НД 2.1.4 «Кінезіотерапія постінсультних хворих»;
- НД 2.2.1 «Організація мультидисциплінарної командної роботи»;
- НД 2.1. 5 «Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів»;
- НД 2.2.5. «Фізична терапія у геронтології та геріатрії»;
- НД 2.2. 6 «Протезування та ортезування у фізичній терапії».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОНП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі фізичної терапії, ерготерапії та суміжних галузей знань.	ПРН 1.1.
Фундаментальні праці провідних зарубіжних вчених та наукових шкіл у галузі дослідження.	ПРН 1.2.
Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.	ПРН 2.1.
Формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження.	ПРН 2.2.
Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.	ПРН 2.5.
Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	ПРН 2.8.
Визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.	ПРН 2.10.

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: принципи, особливості планування, методи, структуру і технології теоретичних та експериментальних досліджень. Знати визначати проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження. Акцентувати увагу на системному підході в напрямі наукового пізнання і дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структуру дослідження. Забезпечення ведення відповідної документації, правил оформлення результатів науково-дослідницької роботи;	ПРН 1.1 ПРН 2.1
Розуміння послідовності та етапи виконання наукових досліджень. Формулювання теми, ознайомлення з проблемою даного дослідження її обґрунтування. Формулювання мети і завдань дослідження (літературний огляд, виявлення проблемних питань, інформації, узагальнення і висвітлення стану питання за темою). Визначати перспективні напрямки наукових досліджень у фізичній терапії, ерготерапії, використовувати традиційні та новітні інформаційно-комунікаційні технології	ПРН 2.1
Застосувати: методологію наукових досліджень, обирати відповідні методи для ефективного вирішення конкретних науково-практичних завдань у фізичній терапії, ерготерапії. Застосовувати сучасні досягнення науки і наукових технологій, використовуючи знання, уміння та сучасні наукові методи дослідження у професійній галузі. Використовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.	ПРН 2.2
Аналізувати наукові праці в галузі фізичної терапії, ерготерапії, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів з обраної теми дослідження. Аналіз і оформлення результатів наукових досліджень. Загальний аналіз теоретичних і експериментальних досліджень, зіставлення їх результатів, у разі потреби, проведення додаткових експериментальних досліджень.	ПРН 2.5
Здатність здобувачів наукового ступеня доктор філософії до творчого поєднання теоретичних знань і наукових досліджень. Здатність виявляти та формулювати наукові проблеми, планувати та виконувати оригінальні дослідження, отримувати результати, які дозволяють переосмислити наявні та створити нові цілісні знання у фізичній терапії, ерготерапії. Розуміти та застосовувати методологію наукових досліджень, обирати відповідні методи для ефективного вирішення конкретних науково-практичних завдань у фізичній терапії, ерготерапії.	ПРН 2.10
Оцінювати власну науково-дослідницьку діяльність. Оцінювати її відбирати сучасні методи, технології і засоби навчання, контролю й оцінювання та ефективно використовувати їх для забезпечення наукового процесу та узагальнювати позитивний досвід колег. Оцінювати наукові показники, що отримані в процесі досліджень.	ПРН 2.8

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати;

- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування**

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, іспит.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок аспірантів здійснюються за 100-балльною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-балльною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		зараховано
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Таблиця 5.2. Шкала поточного оцінювання з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на практичних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 10 балів)	1-10	10
Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)	1 -10	10

Разом			50
--------------	--	--	-----------

Загальна оцінка за один модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5			
8	8	8	8	8	10	50	100

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10			
8	8	8	8	8	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	40	10	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	1	10	1	10
Реферат	-	-		
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50

Лекційний курс

Тема 1. Поняття про науку. Організація науково-дослідної роботи. Методологія та методи наукових досліджень.

Тема 2. Організація та проведення науково-дослідної роботи. Структура написання наукових кваліфікаційних робіт та підготовка їх основних розділів.

Тема 3. Педагогічні методи дослідження у фізичній терапії, ерготерапії.

Тема 4. Статистична обробка даних. Загальна характеристика методів статистичного аналізу.

Тема 5. Морфологічні методи дослідження у фізичній терапії, ерготерапії.

Практичний курс

Тема 1. Поняття про науку Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Мета та предмет науки. Основні вимоги до наукових робіт. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Поняття про методологію та метод наукового дослідження.

Тема 2. Дисертаційні роботи та їх види. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. Вибір і затвердження теми дисертації. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. Написання огляду літератури до дисертації. Структура дисертації: вступ до дисертації; основна частина дисертації; висновки до дисертації; список використаної літератури і джерел; додатки до дисертації.

Тема 3. Методи спостереження у фізичній терапії. Поняття про спостереження та його функції. Основні вимоги та процедура проведення спостереження. Методи опитування у фізичній терапії. Педагогічний експеримент. Види педагогічного експерименту.

Тема 4. Статистична обробка даних. Перевірка статистичних гіпотез. Загальні принципи, завдання та методи статистичного аналізу. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Перевірка статистичних гіпотез.

Тема 5. Соматоскопічні, антропометричні методи дослідження та правила їх проведення. Дослідження розмірів кінцівок та їх сегментів. Вимірювання маси тіла. Вимірювання обхвату грудної клітки і кінцівок. Антропометричні індекси. Експрес система оцінювання рівня соматичного здоров'я за Г.Л . Апанасенко.

Модульний контроль № 1

Модуль 2

Лекційний курс

Тема 6. Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи.

Тема 7. Методи дослідження функціонального стану дихальної системи.

Тема 8. Методи обстеження опорно-рухового апарату.

Тема 9. Обстеження м'язової системи: визначення сили м'язів, вивчення рухових якостей.

Тема 10. Обстеження нервової системи та оцінка нейродинамічних властивостей ЦНС.

Практичний курс

Тема 6. Особливості та організація дослідження функцій с.с.системи. Визначення частоти серцевих скорочень та артеріального тиску. Визначення хвилинного об'єму кровотоку. Електрокардіографія. Методика дослідження варіабельності серцевого ритму та основні методи його аналізу. Проби для оцінки функцій вегетативної нервової системи. Проведення 6-тихвильового тесту.

Тема 7. Частота дихання і функціональні дихальні проби. Спірографія. Індекс Тіфно. Оцінка індексу Скібінські. Превматахометрія. Пікфлоуметрія. Оцінка значень пульсоксиметра.

Тема 8. Збір анамнезу захворювання та об'єктивне обстеження пацієнтів із захворюванням ОРА. Оцінка інтенсивності болю за візуально-аналоговою шкалою (ВАШ). Оцінка

активності суглобового синдрому. Дослідження функціонального стану суглобів і амплітуди рухів.. Дослідження функціонального стану хребта. Деформації хребта та їх діагностика.

Тема 9. Дослідження сили м'язів спини, живота, кінцівок. Методи вивчення швидкісно-рухових якостей. Методи вивчення силової витривалості м'язів за допомогою динамометра. Дослідження амплітуди рухів у суглобах. Використання шкал (комітету медичних досліджень, тест Ловтета) для вимірювання сили окремих м'язів. Дослідження функціональної здатності м'язів.

Тема 10. Дослідження фізіологічних рефлексів людини. Основні види патологічних рефлексів. Спеціальні шкали повсякденної життєдіяльності Бартела, FIM, опитувальник «EuroQoL»мануально-мязовий тест Ловетта, Шкала ступеня тяжкості інсульту Американського Інституту неврологічних розладів та інсульту (NIH-NINDS). Модифікована шкала спастичності Ашфорта. Оцінка рухових якостей верхніх і нижніх кінцівок.

Модульний контроль № 2

6. Структура навчальної дисципліні

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	практ	с.р.		л	практ	с.р.
Модуль 1								
Тема 1. Поняття про науку. Організація науково-дослідної роботи. Методологія та методи наукових досліджень. Основні вимоги до наукових робіт.	10	2	1	7	23	1		11
Тема 2. Організація та проведення науково-дослідної роботи. Структура написання наукових кваліфікаційних робіт та підготовка їх основних розділів.	13	4	2	7	23	1		11
Тема 3. Педагогічні методи дослідження у фізичній терапії, ерготерапії. Дисертаційні роботи та їх види. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження.	11	2	1	8	24	1	1	10
Тема 4. Статистична обробка даних. Загальна характеристика методів статистичного аналізу.	11	2	2	7	26	2	1	10
Тема 5. Загальні принципи, завдання та методи статистичного аналізу. Соматоскопічні, антропометричні методи дослідження та правила їх проведення.	13	4	2	7	24	1		10
Модульний контроль 1.	2		2					
Разом за модулем 1	60	14	10	36	60	6	2	52

Тема 6. Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи. Особливості та організація дослідження функцій серцево-судинної системи.	11	2	2	7	13	1	1	11
Тема 7. Методи дослідження функціонального стану дихальної системи. Частота дихання і функціональні дихальні проби.	11	2	1	8	12	1		11
Тема 8. Методи обстеження опорно-рухового апарату. Дослідження функціонального стану суглобів і амплітуди рухів.	13	4	2	7	12	1		11
Тема 9. Обстеження м'язової системи: визначення сили м'язів, вивчення рухових якостей. Дослідження сили м'язів спини, живота, кінцівок	10	2	1	7	11			11
Тема 10. Обстеження нервової системи та оцінка нейродинамічних властивостей ЦНС. Дослідження фізіологічних рефлексів людини. Основні види патологічних рефлексів.	13	4	2	7	12	1	1	10
Модульний контроль 2.	2		2					
Разом за модулем 2	60	14	10	36	60	4	2	54
Всього	120	28	20	72	120	10	4	106

6.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1			
1	Поняття про науку. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Мета та предмет науки. Основні вимоги до наукових робіт. Теоретичні та методологічні принципи науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія і методи наукових досліджень. Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Поняття про методологію та метод наукового дослідження.	1	
2	Дисертаційні роботи та їх види. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження. Вибір і затвердження теми дисертації. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. Написання огляду літератури до дисертації. Структура дисертації: вступ до дисертації; основна частина дисертації; висновки до дисертації;	2	

	список використаної літератури і джерел; додатки до дисертації.		
3	Методи спостереження у фізичній терапії. Поняття про спостереження та його функції. Основні вимоги та процедура проведення спостереження. Методи опитування у фізичній терапії. Педагогічний експеримент. Види педагогічного експерименту.	1	1
4	Статистична обробка даних. Перевірка статистичних гіпотез. Загальні принципи, завдання та методи статистичного аналізу. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Перевірка статистичних гіпотез.	2	1
5	Соматоскопічні, антропометричні методи дослідження та правила їх проведення. Дослідження розмірів кінцівок та їх сегментів. Вимірювання маси тіла. Вимірювання обхвату грудної клітки і кінцівок. Антропометричні індекси. Експрес система оцінювання рівня соматичного здоров'я за Г.Л . Апанасенко.	2	
	Модуль 1	2	
	Разом	10	2
6	Особливості та організація дослідження функцій с.с.системи . Визначення частоти серцевих скорочень та артеріального тиску. Визначення хвилинного об'єму кровотоку. Електрокардіографія. Методика дослідження варіабельності серцевого ритму та основні методи його аналізу. Проби для оцінки функцій вегетативної нервової системи. Проведення 6-тихвилинного тесту.	2	1
7	Частота дихання і функціональні дихальні проби. Спірографія. Індекс Тіфно. Оцінка індексу Скібінські. Превматахометрія. Пікфлоуметрія. Оцінка значень пульсоксиметра.	1	
8	Збір анамнезу захворювання та об'єктивне обстеження пацієнтів із захворюванням ОРА. Оцінка інтенсивності болю за візуально-аналоговою шкалою (ВАШ). Оцінка активності суглобового синдрому. Дослідження функціонального стану суглобів і амплітуди рухів.. Дослідження функціонального стану хребта. Деформації хребта та їх діагностика.	2	
9	Дослідження сили м'язів спини, живота, кінцівок. Методи вивчення швидкісно-рухових якостей. Методи вивчення силової витривалості м'язів за допомогою динамометра. Дослідження амплітуди рухів у суглобах. Використання шкал (комітету медичних досліджень, тест Ловтета) для вимірювання сили окремих м'язів. Дослідження функціональної здатності м'язів.	1	
10	Дослідження фізіологічних рефлексів людини. Основні види патологічних рефлексів. Спеціальні шкали повсякденної життєдіяльності Бартела, FIM, опитувальник «EuroQol»мануально-мязовий тест Ловтета, Шкала ступеня тяжкості інсульту Американського Інституту неврологічних розладів та	2	1

	інсульту (NIH-NINDS). Модифікована шкала спастичності Ашфорта. Оцінка рухових якостей верхніх і нижніх кінцівок.		
	Модуль 2	2	
	Разом за модуль 2	10	2
	Усього	20	4

6.2. Самостійна робота

№	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
1.	Організація та проведення наукового дослідження. Основні вимоги до наукових робіт. Основні етапи науково-дослідницької	6	10
2.	Методологія і методи наукових досліджень. Інформаційне забезпечення наукового дослідження. Методи і види досліджень у фізичній терапії /реабілітації, ерготерапії. Метрологічний контроль методів досліджень.	6	10
3.	Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Ефективність наукового дослідження.	6	10
4.	Методи наукових досліджень. Аналіз науково-педагогічної літератури, документальних і архівних матеріалів. Педагогічне спостереження.	7	10
5.	Фізичні навантаження, адаптація та тренувальний ефект. Специфічність адаптаційних змін в організмі при тренуванні. Основні поняття про адаптацію. Фізіологічні механізми адаптації до навантажень. Адаптація серцево-судинної і дихальної систем.системи.	7	10
6.	Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем організму. Обладнання, методика проведення досліджень.	7	10
7.	Дослідження функціонального стану ОРА. Об'єктивне обстеження хворих, Дослідження тонусу м'язів амплітуди рухів суглобів кінцівок.	7	10
8.	Обстеження нервової системи. Дослідження рефлексів, чутливості, тонусу м'язів. Методика визначення сили окремих груп м'язів.	7	9
9.	Методика оцінки рівня соматичного здоров'я за Г.Л. Апанасенком. Визначення максимального споживання кисню (МСК).	7	9
10.	Статистична обробка даних. Загальна характеристика методів статистичного аналізу. Перевірка статистичних гіпотез.	7	9
11.	Підготовка реферату та презентації з самостійно визначеного питання теми	5	9
	Разом	72	106

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. - К.: Центр учебової літератури, 2017. - 142 с.
2. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні : навч. посіб. для студ. / Н.А. Деделюк. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. - 184 с.
3. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, О.А. Шинкарук, В.І. Воронова, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича, О.А. Шинкарук. - Київ: КНТ, 2018. - 634 с.
4. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. - 2 -е изд., перераб. и доп. - К.: МОРИОН, 2001. - 408 с.
5. Методи дослідження у фізичному вихованні: навч. посіб. для студ. / В. В Чижик., О. К. Дудник . - Біла Церква: 2013 -241 с.
6. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / П.М. Григорук, Н.А. Хруш. - К.: Видавничий дім «Конкорд», 2017. - 206 с.
7. Медведєва В.М. Основи наукових досліджень: практикум / В.М. Медведєва. - Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 84 с.
8. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учебової літератури, 2010. — 352 с.
9. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнаренко. - 5-те вид., стер. - К.: Знання, 2006. - 307 с.

Додаткова:

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. - Вінниця : ТОВ «Нілан - ЛТД», 2016. - 554 с.
2. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003. - 192 с.
3. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. К., 2004. - 212 с.
4. Москаленко В.Ф, Булах І.Є, Пузанова ОГ. Методологія доказової медицини: підручник. Київ: Медицина; 2014. 199 с.
5. Зупанец И.А. Клиническая лабораторная диагностика: методы исследования: учеб.пособие. 3-е изд., перераб. и доп. Харьков: НФаУ; 2005. 200 с.
6. Реброва О.Ю. Статистический анализ медицинских данных. Применение пакета прикладных программ STATISTICA / О.Ю. Реброва. - М.: Медиа Сфера, 2002. - 312 с.
7. Савченко В.Г, Москаленко Н.В, Луковская ОЛ, Ковтун АА. Современные методы исследования функционального состояния сердечно-сосудистой и дыхательной систем в физической культуре и спорте. Днепропетровск: Инновация; 2007. 96 с.

8. Трухачева Н.В. Математическая статистика в медико-биологических исследованиях с применением пакета Statistica / Н.В. Трухачева. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2012. - 384 с
9. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. - К.: Академвидав, 2004. - 208 с.

Електронні ресурси:

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>

Офіційний сайт Національної академії наук України: <http://www.nas.gov.ua>

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Офіційний сайт Української Асоціації фізичної терапії: <http://physrehab.org.ua/uk/home/>

Офіційний сайт Національної медичної бібліотеки США: <https://www.nlm.nih.gov/>

База даних Національної медичної бібліотеки США: Pubmed (Medline) <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed>

British Medical Journal - Британський Медичний Журнал: http://www.bmjjournals.org/clinical_evidence

Physiotherapy Evidence Database - безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії: <https://www.pedro.org.au/>

Додаток 1

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне

підкреслити)

протокол № ____ від «____» 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпись)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне

підкреслити)

протокол № ____ від «____» 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпись)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне

підкреслити)

протокол № ____ від «____» 20 ____ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне

підкреслити)

протокол №___ від «___» 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)